



Den 27. november 2023
MIM 139-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om "Udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår administrativ forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstofferne: "benzovindiflupyr, bromuconazol, buprofezin, cyflufenamid, fluazinam, fluopyram, flutolanil, lambda-cyhalothrin, mecoprop-P, mepiquat, metsulfuron-methyl, phosphan og pyraclostrobin"
(Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at forlænge udløbsdatoen for 13 aktivstoffer, hvor godkendelsen i henhold til forordning 1107/2009 udløber i januar – marts 2024. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009, for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer, blive forlænget. Forlængelserne er en konsekvens af, at den igangværende genvurdering ikke er færdiggjort. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 11. og 12. december 2023. Der er ingen væsentlige administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller erhvervslivet. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med buprofezin, fluazinam, fluopyram, lambda-cyhalothrin, mepiquat, metsulfuron-methyl og pyraclostrobin skal forlænges.

Forslagene har umiddelbart ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse af de 7 aktivstoffer hvor der på nuværende tidspunkt er godkendte midler med disse stoffer i Danmark. Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark. Regeringen mener, at det er rimeligt at forlænge udløbstiden for de pågældende aktivstoffer for at kunne nå genvurderingen, da der kræves ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne. Regeringen mener, at revurderingen af mecoprop-P, flutolanil og buprofezin bør afsluttes hurtigst muligt. For mecoprop-P foreligger der en vurdering fra EFSA fra oktober 2023, der viser kritiske områder. Flutolanil er et PFAS stof, og der foreligger en EFSA konklusion fra juni 2023. Buprofezin er vurderet at være hormonforstyrrende i mennesker, men der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår administrativ forlængelse af godkendelsesperioden for 13 aktivstoffer.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler artikel 17, som fastlægger, at en godkendelse af et aktivstof kan forlænges i en periode, der er tilstrækkelig til at vurdere en ansøgning om fornyet godkendelse.

Forslaget behandles i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslagene. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen ændrede forslag, eller indenfor en måned forelægge forslagene for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslagene, kan Kommissionen ikke vedtage forslagene. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslagene.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 11. og 12. december 2023.

Formål og indhold

De foreløbige forslag drejer sig om at forlænge godkendelsen af 13 aktivstoffer, der tidligere har været optaget på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler, og som med plantebeskyttelsesmiddelforordningens ikrafttræden den 14. juni 2011 er overført til listen over godkendte aktivstoffer.

Grunden til at der foreslås en forlænget godkendelse er, at EU vil give tilstrækkelig tid til at tilgodese tid til en ligelig fordeling af opgaver mellem medlemsstaterne, og at sørge for, at der er tilstrækkelige ressourcer til vurdering og afgørelse mht. stoffernes eventuelle fornyelse.

Godkendelsen forventes forlænget for de nævnte aktivstoffer, hvor godkendelsen udløber i januar – marts 2024.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget, hvor der ikke er godkendt midler i Danmark, og hvor der i forbindelse med revurderingen foreligger en EFSA konklusion:

1. Flutolanil. Der foreligger en EFSA konklusion fra juni 2023. Der er ikke identificeret kritiske områder i risikovurderingen, men stoffet og flere af dets nedbrydningsprodukter er PFAS stoffer.
2. Mecoprop-P. Der foreligger en EFSA konklusion fra oktober 2023. Der er identificeret en høj risiko for vilde pattedyr, samt en risiko for børn, der er naboer til sprøjtede marker. Desuden er der mange uafklarede punkter i vurderingen.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark), og hvor der i forbindelse med revurderingen endnu ikke foreligger en EFSA konklusion:

3. Benzovindiflupyr.
4. Bromuconazol.
5. Cyflufenamid.
6. Fluopyram. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn, raps, majs og kartofler.
7. Lambda-cyhalothrin. Anvendes til bekæmpelse af insekter i raps, korn, græs, majs, roer, en lang række grøntsager og frugter, samt planteskolekulturer på friland, prydplanter i væksthuse og i skovbrug.
8. Metsulfuron-methyl. Anvendes til ukrudtsbekæmpelse i korn.
9. Phosphan.
10. Pyraclostrobin. Anvendes til svampebekæmpelse i korn, agurker, løg, hvidløg, skalotteløg og salat på friland.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark) for stoffer, der er under revurdering af EFSA med henblik på afklaring af hormonforstyrrende egenskaber:

11. Buprofezin. Anvendes til bekæmpelse af insekter i prydplanter i væksthuse. Vurdering af de hormonforstyrrende egenskaber viser, at stoffet er hormonforstyrrende i mennesker, mens det er uafklaret for vilde dyr. Der foreligger endnu ikke en endelig konklusion fra EFSA.
12. Fluazinam. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler og løg. Vurdering af de hormonforstyrrende egenskaber er ikke afsluttet, og der foreligger ikke en konklusion fra EFSA. Stoffet er et PFAS stof.
13. Mepiquat. Anvendes til vækstregulering i vinterhvede, vinterrug, triticale, byg, raps og frøgræs, samt prydplanter i væksthuse og på friland. Vurdering af de hormonforstyrrende egenskaber er ikke afsluttet, og der foreligger ikke en konklusion fra EFSA.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Udløbsdatoen for godkendelserne af de nævnte stoffer ligger i januar – marts 2024 i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009. Forordningen er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive ændret. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med disse aktivstoffer skal forlænges. Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følger af EU-retsakter, afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget har umiddelbart ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse til følgende aktivstoffer: buprofezin, fluazinam, fluopyram, lambda-cyhalothrin, mepiquat, metsulfuron-methyl og pyraclostrobin da der på nuværende tidspunkt er godkendt midler med disse stoffer i Danmark. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da det afhænger af, om der søges om dispensationer til anvendelse af stofferne i Danmark, eller af om der er alternativer.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslagene vil påvirke miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Det bemærkes, at der for stoffet mecoprop-P allerede nu foreligger en EFSA konklusion i forbindelse med EU revurdering, hvor der er identificeret en høj risiko for vilde pattedyr, samt en risiko for børn, der er naboer til sprøjtede marker. For flutolanil og buprofezin er identificeret problematiske områder i revurderingerne, der gør, at disse bør færdiggøres hurtigst muligt.

Høring

Sagen har været i høring i miljøspecialudvalget. Der er kommet høringssvar fra Dansk Planteværn (DP). DP bakker om forlængelsen af de 13 stoffer. DP finder det misvisende, at dispensationer nævnes som en årsag til, at det er umuligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis godkendelserne af de i Danmark godkendte aktivstoffer ikke bliver forlænget. Der er både fra europæisk og national side et ønske om at minimere antallet af dispensationer og derfor kan en indirekte opfordring til løsning af udfordringerne, som følge af en manglende forlængelse via ansøgning om dispensationer, næppe ses som en reelt ønskværdig mulighed.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre

medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at give ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne, og forlænge godkendelsesperioden for nogle af de nævnte stoffer. Regeringen mener, at revurderingen af mecoprop-P, flutolanil og buprofezin bør afsluttes hurtigst muligt. For mecoprop-P foreligger der en vurdering fra EFSA fra oktober 2023, der viser kritiske områder. Flutolanil er et PFAS stof, og der foreligger en EFSA konklusion fra juni 2023. Buprofezin er vurderet at være hormonforstyrrende i mennesker, men der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er tidligere oversendt grundnotat om administrativ forlængelse af aktivstofferne benzovindiflupyr, buprofezin, cyflufenamid, fluazinam, flutolanil, lambda-cyhalothrin, mecoprop-P, mepiquat, metsulfuron-methyl, fosphan og pyraclostrobin til Folketingets Europaudvalg den 25. november 2022.

Notaterne er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.